

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy Zdeňka Kühna a soudců Petra Mikeše a Miloslava Výborného v právní věci žalobce: **Ing. J. B.**, zast. JUDr. Lubomírem Kolaříkem, advokátem se sídlem Svatovítské náměstí 126, Pelhřimov, proti žalovanému: **Krajský úřad Kraje Vysočina**, se sídlem Žižkova 57, Jihlava, za účasti osoby zúčastněné: **M. D.**, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 7. 7. 2009, čj. KUJI 52 937/2009, sp. zn. OUP 195/2009-DI-2, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 6. 2. 2014, čj. 29 A 3/2013-165,

t a k t o :

I. Kasační stížnost **se z a m í t á .**

II. Žalovaný a osoba zúčastněná na řízení **n e m a j í** právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

I.

Vymezení věci

[1] Městský úřad Humpolec (dále jen „stavební úřad“) vydal dne 6. 4. 2009 rozhodnutí o dodatečném povolení stavby, čj. STAV/8227/09/Za/Ob-238/2006, na stavbu stavebníka M. D. „Výměna technologického zařízení (výměna kotle + filtračního zařízení centrálního odsávání) provozovny Dřevo Senožaty VD“. Žalobce, vlastník sousedního pozemku, podal

proti tomuto rozhodnutí odvolání. Žalovaný odvolání žalobce zamítl rozhodnutím označeným v záhlaví.

[2] Toto rozhodnutí žalovaného napadl žalobce žalobou u krajského soudu. Krajský soud žalobu zamítl rozsudkem ze dne 29. 5. 2012, čj. 29 Ca 187/2009-61. Poté, co zdejší soud ke kasační stížnosti žalobce původní rozsudek krajského soudu z důvodu procesního pochybení zrušil (sp. zn. 1 As 104/2012), rozhodoval krajský soud o žalobě žalobce na ústním jednání dne 6. 2. 2014 znovu rozsudkem uvedeným v záhlaví.

[3] Krajský soud při posuzování věci vycházel ze zákona č. 71/1967 Sb., o správním řízení, účinného do 31. 12. 2005, a dále ze zákona č. 50/1976 Sb., o územním plánování a stavebním řádu, účinného do 31. 12. 2006. V odůvodnění napadeného rozsudku dospěl k závěru, že žaloba není důvodná. Předně konstatoval, že předmětem řízení je posouzení správnosti postupu správních orgánů při vydávání dodatečného stavebního povolení pouze pro výměnu kotle a filtračního zařízení centrálního odsávání. K věci samotné krajský soud zejména uvedl, že je v dispozici stavebníka (vlastníka nepovolené stavby), zda podá žádost o dodatečné povolení stavby, či nikoliv. Účelem tohoto řízení je uvedení právního stavu do souladu se stavem faktickým. V daném případě stavebník (resp. i jeho právní předchůdce Dřevo Senožaty, v. d.) žádost podal. Krajský soud uznal, že stavební řízení nebylo vedeno v souladu se zásadou rychlosti a efektivity správního řízení, doba řízení však sama o sobě nemá vliv na zákonnost rozhodnutí. Dále se krajský soud postupně vyjádřil k námitkám v žalobě uplatněným pod body I. až XIV. Konstatoval, že rozhodnutí žalovaného nevykazuje vady, pro něž by muselo být zrušeno a správní orgán nevybočil z mezí a hledisek stanovených zákonem pro správní uvážení. O nákladech řízení rozhodl na základě § 60 odst. 1 s. ř. s. výroky III. a IV., kdy o odměně za zastupování a o náhradě hotových výdajů ustanovenému zástupci pro řízení o předchozí kasační stížnosti rozhodl tak, že je hradí stát (k tomu viz níže bod III.D. níže).

II.

Stručné shrnutí argumentů v kasační stížnosti a vyjádření žalovaného

[4] Proti rozsudku krajského soudu podal žalobce (dále jen „stěžovatel“) včasnou kasační stížnost z důvodů dle § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) s. ř. s. V rozsáhlé kasační stížnosti (29 stran) stěžovatel uplatňuje celou řadu několikrát se opakujících kasačních námitek, které z větší části kopírují námitky žalobní, příp. odvolací. Jde zejména o tyto námitky: obtěžování stěžovatele a jeho rodiny nadměrným hlukem, prachem, pachem, pilinami, kouřem, popílkem, vibracemi a z toho vyplývající zdravotní potíže, spalování neschváleného nebezpečného topiva v kotli místo dřeva, kontaminace spodní vody ve studni stěžovatele, nedostatečné sankcionování osoby zúčastněné na řízení ze strany žalovaného, nesplnění požadavků na nerušené bydlení, nevyhlášení ochranných pásem kolem dotčené stavby, nesplnění zákonných podmínek pro umístění stavby, výklad pojmu „*veřejný zájem*“, nezohlednění znaleckých posudků vypracovaných pro účely řízení před civilními soudy (Okresní soud v Pelhřimově, sp. zn. 5 C 540/1999 a 4 C 556/2001) a dalších důkazních prostředků (např. stanovisko MUDr. R. z Ministerstva životního prostředí, stanovisko Veřejného ochránce práv ze dne 30. 8. 2004, tzv. „*dotazníková akce*“, atd.). Stěžovatel má za to, že krajský soud se s těmito námitkami vypořádal nedostatečně nebo vůbec, proto považuje jeho rozsudek předně za nepřezkoumatelný.

pokračování

[5] Současně stěžovatel krajskému soudu vytýká, že nesprávně právně věc posoudil, protože vycházel z nedostatečně zjištěného skutkového stavu ve správním řízení. Správní orgány zjistily stav věci v rozporu s § 3 odst. 3 a 4 zákona č. 71/1967 Sb. a v rozporu s § 62 zákona č. 50/1976 Sb. Krajský soud pouze opisoval výroky žalovaného a dokazování soudu bylo neobjektivní, případně žádné. Návrhy stěžovatele na provádění důkazů krajský soud zamítl, návrhy osoby zúčastněné na řízení však připustil. Z toho stěžovatel dovozuje, že krajský soud straní osobě zúčastněné na řízení i žalovanému a porušuje tak zásadu rovnosti stran. Stěžuje si také na nemorální chování osoby zúčastněné na řízení při ústním jednání před krajským soudem dne 6. 2. 2014.

[6] Stěžovatel dále nesouhlasí se závěry krajského soudu o předmětu řízení. Není totiž pravdou, že předmětem řízení byla pouze sporná technologická zařízení; naopak, předmětem řízení měla být provozovna osoby zúčastněné na řízení jako celek, neboť hluk a emise ze sporného technologického zařízení je nutno ve výsledku počítat s provozem v celé provozovně. I v této části považuje stěžovatel napadený rozsudek za nepřezkoumatelný. V této souvislosti stěžovatel Nejvyššímu správnímu soudu navrhl, aby provedl důkaz spisem Okresního soudu v Pelhřimově 5 C 540/1999 a k tomuto účelu navrhl, aby si ho zdejší soud vyžádal. Dále stěžovatel zdejší soud vyzval, aby zajistil jednotu rozhodování dle § 12 s. ř. s., neboť rozhodnutí Okresního soudu v Pelhřimově a napadený rozsudek krajského soudu jsou v rozporu s rozsudkem Nejvyššího soudu týkajícího se věci obtěžování hlukem, sp. zn. 22 Cdo 2808/2007.

[7] Stěžovatel je nespokojen i s délkou celého řízení. Má za to, že došlo k průtahům řízení ze strany žalovaného i soudu. Navíc, dodatečné stavební povolení je dle stěžovatele nicotné, neboť osoba zúčastněná na řízení podepsala dne 10. 10. 2008 protokol, v němž se zavázala stavbu odstranit do 31. 5. 2009. Tento důkaz soud i žalovaný ignorovali.

[8] Nesprávný postup v řízení vytýká stěžovatel i krajskému soudu, který, ač byl na to zdejším soudem upozorněn v rozhodnutí o předchozí kasační stížnosti, stěžovateli nedoručil vyjádření osoby zúčastněné na řízení k žalobě.

[9] Konečně, stěžovatel též zpochybňuje rozhodnutí o nákladech řízení. Krajský soud totiž nerozhodl o nákladech řízení ve výši 219 343 Kč, které stěžovatel uplatňoval v podání návrhu na určení lhůty k provedení úkonu krajským soudem ze dne 6. 1. 2014 a na jednání před krajským soudem dne 6. 2. 2014. Poukazuje na skutečnost, že tyto náklady vznikly především před Okresním soudem v Pelhřimově, neboť to byl právě žalovaný, který odkázal stěžovatele s námitkou obtěžování emisemi na okresní soud. Žalovaný v rozporu s § 3 odst. 1 zákona č. 71/1967 Sb., nechránil práva stěžovatele a nepoučil stěžovatele, že náklady v takové výši vzniknou.

[10] Stejně tak stěžovatel nesouhlasí s výrokem o nákladech do té míry, že by odměna za zastupování ustanovenému advokátovi měla být placena Krajským soudem v Brně. Vzhledem k tomu, že předchozí kasační stížnost stěžovatele byla úspěšná a náklady vznikly zaviněním žalovaného, měl by náklady řízení hradit dle § 60 odst. 1 a 6 s. ř. s. žalovaný.

[11] Stěžovatel se cítí být zkrácen na právech vyplývajících z čl. 10 Ústavy, z čl. 11, 35, 37 odst. 3 a 38 odst. 2 Listiny základních práv a svobod, a z čl. 1 a 6 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod.

[12] Ze všech výše uvedených důvodů stěžovatel navrhuje, aby zdejší soud napadený rozsudek zrušil a věc vrátil krajskému soudu k dalšímu řízení.

[13] Žalovaný se ke kasační stížnosti vyjádřil v přípisu ze dne 14. 4. 2014. Odkázal na svá předešlá vyjádření k věci. Nesouhlasí s tvrzením stěžovatele, že vedl řízení se zbytečnými průtahy. Naopak, plně respektoval lhůty pro vydání rozhodnutí o odvolání dle § 71 odst. 3 písm. a) s. ř. s. Věc stěžovatele je zvláště složitý případ a žalovaný rozhodl vždy ve lhůtě 60 dnů od předložení spisu. Dále žalovaný uvedl, že nebyl oprávněn ukládat pokuty za porušení stavební kázně, neboť věc nepřevzal a nerozhodoval namísto stavebního úřadu. Žalovaný považuje kasační stížnost za nedůvodnou a navrhuje, aby ji Nejvyšší správní soud zamítl.

III.

Právní názor Nejvyššího správního soudu

[14] Předtím, než zdejší soud mohl věcně posoudit přípustné kasační námitky, musel se zabývat vymezením předmětu daného řízení a postavit na jisto jeho rozsah před krajským soudem. Pouze námitky, vztahující se k předmětu řízení mohou být zdejším soudem hodnoceny a napadený rozsudek krajského soudu v tomto rozsahu přezkoumán. Toto posouzení je pak klíčové pro další postup zdejšího soudu.

[15] Stěžovatel v kasační stížnosti uplatnil celou řadu námitek. Značná část kasačních námitek je však irelevantní, neboť se nevztahuje k předmětu řízení.

[16] K tomu zdejší soud uvádí následující. Stěžovatel v dané věci tvrdí, že byl zkrácen na svých právech rozhodnutím, kterým stavební úřad rozhodoval o tom, zda vydá dodatečné stavební povolení ke stavbě „Výměna technologického zařízení (výměna kotle + filtračního zařízení centrálního odsávání) provozovny Dřevo Senožaty VD“, či nikoliv. Proto mohou námitky stěžovatele ve vedeném řízení směřovat pouze proti tomuto rozhodnutí (tj. proti dodatečnému stavebnímu povolení), logicky tedy proti výroku, kterým stavební úřad, resp. žalovaný, stavbu dodatečně povolil, případně proti postupu správních orgánů při jeho vydávání. V daném řízení byl stavební úřad povinen rozhodovat pouze o tom, zda výměnu kotle a filtračního zařízení centrálního odsávání dodatečně povolí, či nikoliv. K tomu, aby mohlo k dodatečnému povolení stavby dojít, musely být splněny podmínky stanovené v § 88 a násl. zákona č. 50/1976 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (dále jen „stavební zákon z roku 1976“), mimo jiné též technické požadavky na stavbu (zde kotel a filtrační zařízení), které musí stavebník doložit. Naopak, stavební úřad nebyl v žádném případě oprávněn řešit soulad jiných staveb osoby zúčastněné na řízení či kohokoliv jiného se stavebním zákonem či jinými právními předpisy o ochraně životního prostředí.

pokračování

[17] Otázka zákonnosti *následného* provozu dotčených zařízení, včetně otázek sčítání emisí z celé provozovny, spalování nepovoleného materiálu v kotli či otázky kontaminace vody ve studně stěžovatele nejsou již otázkami, které by měly být řešeny ve stavebním řízení o dodatečném povolení kotle a filtračního zařízení, nýbrž v řízení jiném, například přestupkovém (§ 105 a násl. stavebního zákona z roku 1976). Tím je též zodpovězena námitka stěžovatele o nedostatečném sankcionování osoby zúčastněné na řízení žalovaným, v níž se zdejší soud shoduje s názorem krajského soudu vyjádřeným na s. 12 v šestém odstavci. Stavební úřad v nynějším řízení nevedl přestupkové či jiné sankční řízení proti osobě zúčastněné na řízení. Nebyl tak oprávněn jí v tomto řízení o dodatečném povolení stavby uložit jakoukoli pokutu.

[18] Uvedené skutečnosti jsou rozhodné pro vymezení předmětu řízení, o kterém lze rozhodovat. Krajský soud, jakož i zdejší soud v řízení o této kasační stížnosti, jsou oprávněny pouze zkoumat, zda byly dodrženy podmínky § 88 stavebního zákona z roku 1976. Konkrétní rozsah přezkumu stěžovatel vymezil námitkami uplatněnými v jeho následujících podáních (tj. soud nerozhoduje vždy o celé věci, ale jen o konkrétních námitkách). Potřeba správného vymezení předmětu řízení ve stěžovatelově případě se jeví o to klíčovější v situaci, kdy je z vyjádření stěžovatele v jeho dosavadních podáních zjevné, že stěžovatel s takovým vymezením nesouhlasí. Skutečnost, že stěžovatel tento závěr odmítá akceptovat, nečiní rozhodnutí správních orgánů, případně krajského soudu, a priori nezákonnými.

[19] Nejvyšší správní soud konstatuje, že není oprávněn rozhodovat ve věcech obtěžování emisemi (hlukem) nebo obecně ve věcech sousedských sporů a tyto věci ani nespádají do pravomoci soudů ve správním soudnictví. Posouzení těchto otázek spadá do kompetence soudů civilních. Ty se také uplatněnými námitkami stěžovatele v minulosti již zabývaly (řízení vedená Okresním soudem v Pelhřimově, sp. zn. 3 C 259/1994, sp. zn. 5 C 540/1999 a 4 C 556/2001 a následná odvolací řízení, resp. odmítnutí dovolání Nejvyšším soudem pro opožděnost). Ve výše zmiňovaných řízeních před Okresním soudem v Pelhřimově byli ustanoveni znalci, na základě jejichž závěrů shledaly soudy námitky obtěžování stěžovatele emisemi nad přípustnou míru ve dvou posléze uvedených věcech nedůvodnými. Rozhodnutí civilních soudů v těchto věcech jsou pravomocná již více 10 let.

[20] V této souvislosti je nepřipadná také žádost stěžovatele, aby zdejší soud zajistil jednotnost rozhodování ve věcech stěžovatele vedených Okresním soudem v Pelhřimově, sp. zn. 5 C 540/1999, 4 C 556/2001, a Krajským soudem v Brně v řízení o žalobě, s případem, který rozhodoval Nejvyšší soud pod sp. zn. 22 Cdo 2808/2007 a aby si k tomu zdejší soud vyžádal spisy okresního soudu. Stěžovatel má sice jistě pravdu v tom, že jedním z úkolů Nejvyššího správního soudu je zajišťovat jednotnost rozhodování, může tak však činit pouze ve věcech patřících do pravomoci soudů *ve správním soudnictví* (§ 12 odst. 1 s. ř. s.). Rozhodnutí okresních soudů v civilních věcech sjednocuje Nejvyšší soud, nikoliv Nejvyšší správní soud. Z těchto důvodů nevyplývá ani potřeba vyžádat si spisy Okresního soudu v Pelhřimově.

[21] Nejvyšší správní soud dále posoudil důvodnost kasační stížnosti, a to v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů; neshledal přitom vady, kterými by se musel zabývat i bez návrhu (§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.).

[22] Kasační stížnost není důvodná.

[23] Nejdřív se zdejší soud zabýval námitkami nezákonnosti dodatečného stavebního povolení včetně námítky pochybení soudu i žalovaného při provádění a hodnocení důkazů [III.A., kasační důvod dle § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) s. ř. s.], a námitkami vad řízení před krajským soudem [III.B., kasační důvod dle § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s.]. V souvislosti s hodnocením některých důkazů stěžovatel namítl též nepřezkoumatelnost úvah soudu; tyto námitky zdejší soud vypořádal vždy na stejném místě jako příslušnou námitku. Nakonec se zdejší soud zabýval též zákonností výroku o nákladech řízení [III.C., kasační důvod dle § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s.].

III.A.

Kasační námitky týkající se nezákonnosti dodatečného stavebního povolení

[24] Stěžovatel tvrdí, že dodatečné stavební povolení je nezákonné proto, že správní orgány nedostatečně zjistily skutkový stav věci. V tomto ohledu považuje za nezákonný též napadený rozsudek, neboť krajský soud pouze opsal výroky žalovaného a neodstranil pochybnosti o zjištěném skutkovém stavu vlastním dokazováním.

[25] Z předloženého správního spisu vyplynulo, že stavební úřad zahájil dne 11. 8. 1998 řízení o vydání stavebního povolení na výměnu kotle a filtračního zařízení centrálního odsávání k žádosti původního majitele provozovny ze dne 24. 7. 1998. V tomto řízení podal stěžovatel dne 20. 8. 1998 námitky. Dne 9. 10. 1998 zahájil stavební úřad řízení o odstranění stavby, v němž stěžovatel opět vznesl námitky. Námitky žalobce ve správním řízení byly posouzeny jakožto námitky občanskoprávní u Okresního soudu v Pelhřimově, který žalobu zamítl. Další procesní postup žalobce vedl k podání dovolání, které Nejvyšší soud zamítl jako opožděné (sp. zn. 22 Cdo 1265/2006). Stavební úřad ve věci rozhodl rozhodnutím ze dne 26. 4. 1999, kterým uvedená zařízení dodatečně povolil.

[26] Proti tomuto rozhodnutí podal stěžovatel odvolání, kterému odvolací orgán (Okresní úřad Pelhřimov) rozhodnutím ze dne 14. 7. 1999 vyhověl a dodatečné stavební povolení zrušil. Po dalším procesním vývoji v souvislosti s probíhajícími soudními řízeními vydal stavební úřad dne 7. 4. 2006 rozhodnutí o pokračování v řízení a následně i rozhodnutí o dodatečném povolení stavby (29. 5. 2006).

[27] Stěžovatel podal proti tomuto rozhodnutí další odvolání dne 16. 6. 2006, kterému žalovaný dne 29. 8. 2006 opět vyhověl. V následujícím stavebním řízení podal stěžovatel další námitky dne 9. 7. 2007. Mezitím se M. D., zde osoba zúčastněná na řízení, stal novým vlastníkem provozovny Dřevo Senožaty a dne 14. 2. 2008 podal žádost o dodatečné povolení na výměnu uvedeného kotle a filtračního zařízení. Jeho žádosti stavební úřad vyhověl rozhodnutím ze dne 6. 4. 2009, v pořadí již třetí odvolání stěžovatele proti rozhodnutí stavebního úřadu žalovaný zamítl rozhodnutím označeným v záhlaví.

pokračování

[28] K tomu zdejší soudu uvádí: ustanovení § 88 stavebního zákona z roku 1976 upravuje postup stavebního úřadu při odstraňování blíže specifikovaných staveb, mimo jiné též staveb, které byly postavené bez stavebního povolení. V odst. 1 písm. b) cit. ustanovení je stanoveno, že *[o]dstranění stavby se nenařídí, pokud stavebník prokáže, že stavba je v souladu s veřejným zájmem, zejména s územně plánovací dokumentací, cíli a záměry územního plánování, obecnými technickými požadavky na výstavbu, technickými požadavky na stavby a zájmy chráněnými zvláštními předpisy a jestliže stavebník v řízení o odstranění stavby podá žádost o její dodatečné povolení a předloží podklady a doklady vyžádané stavebním úřadem v jím stanovené lhůtě a v rozsahu jako k žádosti o stavební povolení. Podle odst. 2 cit. ustanovení [z]jistí-li stavební úřad v průběhu stavebního řízení, že stavba již byla zahájena bez stavebního povolení, řízení zastaví a bude postupovat podle odstavce 1 písm. b).*

[29] Z uvedeného ustanovení vyplývá, že je na stavebníkovi, aby všechny vyjmenované podmínky prokázal (k tomu viz např. rozsudky NSS ze dne 29. 1. 2006, čj. 6 As 43/2004-101, ze dne 8. 2. 2007, čj. 1 As 46/2006-75, č. 1202/2007 Sb. NSS, či ze dne 19. 3. 2008, čj. 6 As 38/2007-146, uvedenou judikaturu ostatně ve svém rozsudku citoval i krajský soud). Nesplní-li tyto podmínky, stavební úřad nařídí odstranění stavby. Vzhledem k tomu, že původní vlastník na vydání stavebního povolení nečekal a výměnu kotle a filtračního zařízení uskutečnil, podal žádost o dodatečné povolení též nový vlastník, osoba zúčastněná na řízení. Stavební úřad při posuzování žádosti nového vlastníka vycházel z podkladů, k jejichž předložení byl stavebním úřadem vyzván. Všechny tyto podklady jsou součástí správního spisu.

[30] Stěžovatel v kasační stížnosti zastává názor, že předmětné stavby byly povoleny v rozporu s veřejným zájmem. Soud neuvedl ani jeden důvod, proč obhájí toxický zdroj imisí uprostřed obce.

[31] Nejvyšší správní soud k této námitce uvádí. „*Veřejný zájem*“ je pojmem, který právní řád ČR výslovně obsahově nevymezuje, nicméně, který se vyskytuje v celé řadě právních předpisů. Jde tedy o tzv. neurčitý právní pojem. Neurčité právní pojmy zahrnují jevy nebo skutečnosti, které nelze úspěšně zcela přesně právně definovat. Jejich obsah a rozsah se může měnit, často bývá podmíněn časem a místem aplikace normy. Zákonodárce tak vytváří správnímu orgánu prostor, aby posoudil, zda konkrétní případ patří do rozsahu neurčitého pojmu či nikoli. Mnohdy mu dává vodítko tím, že se snaží uvést co nejvíce charakteristických znaků věcí nebo jevů, které má neurčitý právní pojem zahrnovat. Stejně tomu tak je i v § 88 odst. 1 písm. b) stavebního zákona z roku 1976, který stanoví, že stavební úřad nařídí vlastníku stavby odstranění stavby postavené bez stavebního povolení či ohlášení nebo v rozporu s ním.

[32] Odstranění stavby se nenařídí, pokud stavebník ve smyslu § 88 odst. 1 písm. b) prokáže, že stavba je v souladu s veřejným zájmem, *zejména s územně plánovací dokumentací, cíli a záměry územního plánování, obecnými technickými požadavky na výstavbu, technickými požadavky na stavby a zájmy chráněnými zvláštními předpisy a jestliže stavebník v řízení o odstranění stavby podá žádost o její dodatečné povolení a předloží podklady a doklady vyžádané stavebním úřadem v jím stanovené lhůtě a v rozsahu jako k žádosti o stavební povolení. Uvedené ustanovení umožňuje stavebnímu úřadu nenařídít odstranění*

stavby, respektive stavbu dodatečně povolit v případě, že je tato stavba v souladu s veřejným zájmem. Z povahy věci lze dovodit, že se jedná o takový zájem, který lze označit za obecný či veřejně prospěšný, případně za zájem společnosti jako celku. Takový zájem nemůže být v rozporu s platnými právními předpisy.

[33] „*V daném případě však zákonodárce dává vodítko v tom, že demonstrativně vyjmenovává, s čím musí být daná stavba v souladu, aby bylo možno ji posoudit jako stavbu v souladu s veřejným zájmem; tj. je vyžadován soulad stavby s územně plánovací dokumentací, cíli a záměry územního plánování, obecnými technickými požadavky na výstavbu, technickými požadavky na stavby a zájmy chráněnými zvláštními předpisy a dále požaduje po stavebníkovi, aby v řízení o odstranění stavby podal žádost o její dodatečné povolení a předložil podklady a doklady vyžádané stavebním úřadem v jím stanovené lhůtě a v rozsahu jako k žádosti o stavební povolení. Za předpokladu, že stavebník splní všechny shora uvedené podmínky a není zde žádná jiná okolnost, která by soulad s veřejným zájmem vylučovala, stavební úřad stavbu dodatečně povolí*“ (viz rozsudek NSS ze dne 23. 10. 2003, čj. 2 As 11/2003, č. 232/2004 Sb. NSS). Ostatně krajský soud správně odkázal na právě citovaný rozsudek. Srozumitelně a přezkoumatelným způsobem v odůvodnění svého rozsudku vysvětlil rozsah přezkumu a obsah pojmu veřejný zájem v souvislosti se stavebním řízením a jeho závěry jsou plně v souladu s ustálenou judikaturou zdejšího soudu.

[34] Namítá-li stěžovatel, že krajský soud vycházel z nedostatečně zjištěného skutkového stavu žalovaným, zdejší soud uvádí, že skutkový stav byl zjištěn dostatečně již ve správním řízení a před krajským soudem nevyvstala potřeba provádění nových důkazů. Stěžovatel totiž napadal především provozovnu osoby zúčastněné na řízení jako takovou, neboť emise pochází z této provozovny. Krajský soud zde pouze konstatoval, že v tomto rozsahu se námitka míjí s předmětem řízení a zrekapituloval průběh řízení a závěry zjištěné v řízení před civilními soudy. Znalecké závěry Ing. Škopka v řízení vedeném okresním soudem pod sp. zn. 3 C 259/94 se týkají vlivu imisí způsobených v důsledku modernizace odsávání stříkací kabiny ve vztahu k obtěžování stěžovatele; tento posudek se tedy jednak vztahuje k otázce mimo předmět nynějšího řízení (viz bod [16] shora), jednak byl vypracován na základě hodnot zjišťovaných čtyři roky před tím, než bylo samotné řízení o odstranění stavby, resp. o jejím dodatečném povolení zahájeno. Pokud jde o posudek vypracovaný znalcem Ing. Kramářem ustanoveným v řízení vedeném okresním soudem pod sp. zn. 4 C 556/2001, bylo jeho úkolem změřit hladinu hluku vycházející ze stříkací kabiny 2 a pokovu a průmyslového objektu Dřevo Senožaty na objekt stěžovatele a přilehlé pozemky (viz usnesení OS v Pelhřimově založené v přílohách žalobce Krajského soudu v Brně). Z uvedeného vyplývá, že znalecký posudek byl zaměřen na zkoumání úrovně hluku pocházejícího z jiného zařízení, než o které jde v tomto řízení. Z tohoto důvodu krajský soud zcela správně považoval námitky v této souvislosti stěžovatelem vznesené za irrelevantní (s. 15, druhý odstavec napadeného rozsudku).

[35] V řízeních vedených pod sp. zn. 5 C 540/99 (obtěžování emisemi z kotle a filtračního zařízení) a 4 C 556/01 (obtěžování emisemi z celé provozovny) ustanovil Okresní soud v Pelhřimově znalce M. Vaňkovou (hluk) a V. Krajáka (kouř a pach). Z důvodu hospodárnosti a po domluvě s účastníky řízení vypracovali posudky týkající se celé provozovny. Pokud jde o naměřené hodnoty hluku, znalkyně prováděla měření ve všech režimech provozu (tj. jak při provozu vždy pouze jednoho ze zařízení, tak při

pokračování

provozu všech zařízení najednou) a konstatovala, že v žádném režimu nebyly hygienické limity překročeny. Jde-li o měření kouře a pachu, znalec uvedl, že u filtračního zařízení je již technologicky vyloučeno, aby byl zdrojem kouře a pachu. V případě kotle přistoupil znalec dle odůvodnění rozsudku sp. zn. 5 C 540/99 ke dvěma metodám měření, a to jak k subjektivnímu měření na základě čichových vjemů, kdy vítr vál vždy ve směru od zdroje, tak k metodě empirické, na základě dotazníkové akce u obyvatel obce. Z dotazníků se znalci vrátilo 22 % vyplněných dotazníků. Tento počet vyhodnotil jako obvyklý u této metody znaleckého posuzování. Po vyhodnocení prováděného posuzování neshledal, že by docházelo k obtěžování stěžovatele pachem.

[36] Krajský soud proto uzavřel, že v dané věci byly otázky emisí posouzeny dostatečně již civilními soudy, resp. znalci v nich ustanovenými a neměl proto důvod pochybovat o jejich správnosti. Z rozsudku Okresního soud v Pelhřimově ve věci vedené pod sp. zn. 5 C 540/99 citoval, že *„charakter vznesené námitky byl dostatečně průkazně prokázán uvedenými znaleckými posudky, jedná se o takový charakter emisí, které při provádění výrobní činnosti provozované osobou zúčastněnou na řízení vždy vznikat budou, což je normální důsledek jakékoliv jiné obdobné provozní činnosti [...] Ze znaleckého dokazování jednoznačně vyplynulo, že pokud emise tohoto druhu vznikají, nepřekračují limity stanovené v normách z tohoto důvodu neobtěžují žalobce nad míru přiměřenou poměrům.“* Pokud krajský soud odmítl provést důkaz dalšími znaleckými posudky, které stěžovatel navrhoval, i důkazy svědeckými výpověďmi bývalých zaměstnanců provozovny Dřevo Senožaty či dalších osob, lze se s jeho postupem jen ztotožnit, neboť krajský soud mohl vycházet pouze z hodnot a stavu, které tu byly v době rozhodování stavebního úřadu, resp. žalovaného, tedy v roce 2009. I kdyby totiž snad nově naměřené hodnoty překračovaly dovolené hygienické limity, nemohou tyto působit do minulosti, neboť v době rozhodování správních orgánů o dodatečném stavebním povolení byla situace jiná. Svědecké výpovědi dalších osob, které stěžovatel navrhl, by rovněž nemohly zpochybnit doklady, které stavebník k dodatečnému stavebnímu povolení předložil a které jsou společně se stanovisky příslušných orgánů a institucí na různých úsecích ochrany životního prostředí a bezpečnosti rozhodné pro splnění podmínek § 88 odst. 1 písm. b) stavebního zákona z roku 1976. V této části proto považuje zdejší soud napadený rozsudek za zcela správný a přezkoumatelný.

[37] Stěžovatel dále v této souvislosti namítl, že krajský soud *„nepředložil žádný listinný důkaz o výsledku této akce“* a *„jen opisoval předchozí dokumenty pochybného původu“*. Nejvyšší správní soud k tomu předně uvádí, že krajský soud správně vycházel z obsahu správního spisu. Nadto krajský soud jakožto soud ve správním soudnictví není oprávněn přezkoumávat závěry civilních soudů. Je sice pravdou, že sporné dotazníky v předložených spisech založeny nejsou, ale tyto námitky měl stěžovatel uplatňovat v rámci onoho civilního řízení. V řízení o jeho správní žalobě byly z hlediska prokazování nezákonnosti dodatečného stavebního povolení irelevantní.

[38] Stěžovatel odkazuje na rozsudek zdejšího soudu ze dne 31. 7. 2013, čj. 1 As 33/2013-58, kde Nejvyšší správní soud vyložil pojem *„pohoda bydlení“*. Zdejší soud tam konstatoval, že *„pod tímto pojmem je nutno rozumět souhrn činitelů a vlivů, které přispívají k tomu, aby bydlení bylo zdravé a vhodné pro všechny kategorie uživatelů, resp. aby byla vytvořena vhodná*

atmosféra klidného bydlení. Pohoda bydlení je v tomto pojetí dána zejména kvalitou jednotlivých složek životního prostředí (např. nízkými emisemi pachů). Správní orgán při posuzování, zda je v konkrétním případě pohoda bydlení zajištěna, nemůže ovšem zcela odhlédnout ani od určitých subjektivních hledisek daných způsobem života osob, kterých se má stavba, jejíž vliv na pohodu bydlení je zkoumán, dotýkat (viz rozsudek NSS ze dne 2. 2. 2006, čj. 2 As 44/2005-116). Nároky kladené na umístování a povolování staveb obsažené v § 62 odst. 4 stavebního zákona ve spojení s § 4 odst. 1 a § 8 odst. 1 prováděcí vyhlášky [tj. vyhlášky č. 137/1998 Sb., o obecných technických požadavcích na výstavbu] a výkladem pojmu pohoda bydlení se tedy ne zcela náhodně obsahově blíží ustanovení § 127 odst. 1 občanského zákoníku.“ Jak však bylo uvedeno shora a již několikrát konstatováno v napadeném rozsudku krajského soudu, obtěžování stěžovatele emisemi, na rozdíl od citovaného případu týkajícího se výstavby dalších boxů pro ustájení koní, znalci konstatováno nebylo. Odkaz na tento rozsudek zdejšího soudu je proto nepřipadný.

[39] Stěžovatel také argumentuje stanoviskem MUDr. R. z Ministerstva životního prostředí, v němž měla údajně uvést, že Ministerstvo životního prostředí neudělilo souhlas na výrobu typu kotle výrobcí, od něž si osoba zúčastněná na řízení kotel pořídila (kotel typu Šamata G 300). S tímto stanoviskem se krajský soud nevypořádal. Dále stěžovatel tvrdí, že krajský soud se nevypořádal ani se závěrečnou zprávou Veřejného ochránce práv. Pouze uvedl, že předmětem řízení nebyla stavba jako celek a neuvedl, proč důvody ve zprávě obsažené neuznává. K těmto námitkám zdejší soud uvádí následující.

[40] Ve správním spisu jsou oba tyto dokumenty založeny. Stanovisko MUDr. R. ze dne 30. 11. 2001, ředitelky odboru ochrany ovzduší Ministerstva životního prostředí je podle svého obsahu ve skutečnosti odpovědí na žádost stěžovatele o informace ze dne 13. 11. 2001. V této odpovědi ředitelka uvedeného odboru pouze uvedla, že na kotle typu a výrobce, které stěžovatel uvedl ve svém dotazu (samotná žádost o informace ve spisu založena není – pozn. NSS), nebyl udělen souhlas ministerstva dle § 11 odst. 1 písm. h) tehdy platného zákona č. 309/1991 Sb., neboť tento souhlas se nevztahuje na typy kotlů, jejichž výroba byla zahájena po 3. 4. 2001. Tyto kotle však musí být vybaveny certifikátem vydaným autorizovanou osobou a prohlášením o shodě podle zákona č. 22/1997 Sb. Dále uvedla, že „[p]ředpokládáme však, že výrobce kotle zákazníky vybavil kopiemi certifikátů a prohlášením o shodě a vedle toho předává i dostatečný návod k obsluze kotle.“ Z těchto závěrů tedy jasně vyplývá, že stěžovatel závěr o neschválení kotle Šamata ministerstvem účelově vytrhl z kontextu. Certifikát vydaný autorizovanou osobou pro typ kotle Šamata G 300 je dokonce založen v soudním spisu (viz přílohy spisu krajského soudu). Dále lze z odpovědi MUDr. R. dovodit, že Ministerstvo životního prostředí, jakožto orgán příslušný ke schvalování těchto zařízení, výrobce Šamata zná, nakolik posuzovalo dostatečnost informací návodů k obsluze poskytovaných tímto výrobcem pozitivně.

[41] Nejvyšší správní soud se ztotožňuje se stěžovatelem v tom, že krajský soud se v napadeném rozsudku odpovědí MUDr. R. výslovně nezabýval. K námitce, že kotel nesplňuje zákonné podmínky, se však krajský soud vyjádřil. Uvedl, že vycházel z rozhodnutí Krajského úřadu kraje Vysočina, odboru životního prostředí ze dne 3. 11. 2008, čj. KUJI 77670/2008 OZP 1464/2008/Rů-2, kterým byl na základě předložených dokladů nový zkušební provoz tohoto kotle povolen. Dle tohoto rozhodnutí má kotel splňovat emisní limity dle přílohy 4 bodu 1 k nařízení vlády č.

pokračování

146/2007 Sb. Vzhledem k tomu, že odpověď MUDr. R. nemohla ovlivnit rozhodnutí o dodatečném stavebním povolení, nelze o pochybení krajského soudu vůbec hovořit. O nepřezkoumatelnost totiž nejde, jsou-li hlavní důvody závěrů krajského soudu z odůvodnění jeho rozhodnutí jasně patrné. Jak ostatně uvedl i Ústavní soud, „[n]ení porušením práva na spravedlivý proces, jestliže obecné soudy nebudují vlastní závěry na podrobné oponentuře (a vyvracení) jednotlivě vznesených námitek, pakliže proti nim staví vlastní ucelený argumentační systém, který logicky a v právu rozumně vyloží tak, že podpora správnosti jejich závěrů je sama o sobě dostatečná“ [nález ze dne 12. 2. 2009, sp. zn. III. ÚS 989/08 (N 26/52 SbNU 247), bod 68].

[42] Jak bylo uvedeno výše (viz bod [17] shora), namítaný chybný technologický postup spočívající v tom, že v kotli Šamata jsou prý místo dřeva spalovány jiné materiály, které jsou zdraví škodlivé, není námitka uplatnitelná v řízení o dodatečném povolení stavby.

[43] Pokud jde o stanovisko Veřejného ochránce práv, tj. jeho Závěrečnou zprávu ze dne 17. 10. 2001, podnět stěžovatele směřoval nikoliv k nezákonnému dodatečnému stavebnímu povolení, ale k nedostatečnému postupu stavebního úřadu při sankcionování majitele provozovny za spáchání správního deliktu užívání stavby bez kolaudačních a stavebních povolení. Veřejný ochránce práv tehdy konstatoval určitá procesní pochybení správních orgánů, zejména porušení zásad rychlosti a hospodárnosti řízení a zásadu legality, ale pouze ve vztahu k sankcionování osoby zúčastněné na řízení. Následně Veřejný ochránce práv šetření ve věci podnětu ukončil s ohledem na sdělení stavebního úřadu, že s osobou zúčastněnou na řízení zahájil řízení o uložení pokuty za spáchání správního deliktu. V tom shledal Veřejný ochránce práv dostatečné zjednání nápravy. Závěrem však Veřejný ochránce práv zdůraznil, že i přesto, že snahu stěžovatele o nápravu vnímal s pochopením a jeho námitky jako legitimní, samotná stavba provozovny se na pozemku osoby zúčastněné na řízení nachází již od 70. Let minulého století a tento časový odstup musel zohlednit při svém šetření, neboť „s ohledem na tento fakt není celkové odstranění stavby v současné době reálné“. Tato skutečnost má proto stavební úřad vést k tomu, aby důsledně trval na dodržování právních předpisů o užívání stavby stavebníkem.

[44] Krajský soud právě uvedené konstatoval obdobně na s. 12 v posledním odstavci napadeného rozsudku, touto námitkou se tedy (na rozdíl od tvrzení stěžovatele) zabýval. Z jeho odůvodnění je zcela zřejmé, jakým způsobem závěrečnou zprávu Veřejného ochránce práv posoudil a jak s ní naložil. Upozornil na kontext závěrečné zprávy Veřejného ochránce práv, nejen na vytrženou část, kterou použil stěžovatel k doložení svých tvrzení. Závěrečná zpráva Veřejného ochránce práv tak nemohla zvrátit závěry žalovaného.

[45] Velká část žalobních námitek stěžovatele se mýjela s předmětem řízení, což se následně odrazilo i v odůvodnění napadeného rozsudku krajského soudu, kterému nezbylo než tuto skutečnost ve vztahu k příslušným námitkám konstatovat (část VII. rozsudku, s. 9 pátý odstavec, s. 11 čtvrtý odstavec, s. 12 šestý až osmý odstavec, s. 13 druhý a čtvrtý odstavec, konec s. 14, s. 15 první a druhý odstavec). Nemohlo se v těchto případech jednat o nepřezkoumatelnost rozsudku krajského soudu, protože ten jasně a přezkoumatelným

způsobem poskytl stěžovateli odpověď, proč se těmito konkrétními námitkami zabývat nemůže.

[46] Stěžovatel se též v průběhu řízení domáhal, aby byla na jeho pozemku kolem studny vytvořena ochranná pásma. Odkázal přitom zejména na § 54 odst. 1 vyhlášky č. 137/1998 Sb., o obecných technických požadavcích na výstavbu. Toto ustanovení stanoví, že *[u] staveb pro výrobu a skladování musí být stanoveno podle druhu výroby, skladovaných hmot a výrobků a druhu unikajících škodlivin ochranné pásmo, popřípadě dodržena bezpečnostní vzdálenost podle zvláštního předpisu*. Tímto zvláštním předpisem je vyhláška č. 99/1995 Sb., o skladování výbušnin. Normotvůrce sám nařizuje, aby u určitých typech staveb určených na výrobu nebo skladování byla stanovena ochranná pásma, avšak nikoliv u všech těchto staveb, ale pouze v závislosti na druhu výroby skladovaných hmot a výrobků a druhu unikajících škodlivin. Posouzení případů, kdy tomu tak má být, je proto kromě případu nutnosti dodržení bezpečné vzdálenosti ve výrobních nebo skladech výbušnin na příslušném stavebním úřadu. Z předložených stanovisek příslušných orgánů a institucí doložených k žádosti o dodatečné stavební povolení tato potřeba, jak správně uvedl krajský soud, nevyplynula. Stavební úřad proto nebyl povinen ochranné pásmo vytvořit. I v tomto ohledu se zdejší soud ztotožňuje se závěry krajského soudu.

[47] Stěžovatel rovněž namítal nicotnost dodatečného stavebního povolení, neboť z protokolu ze dne 10. 10. 2008 prý vyplývá, že osoba zúčastněná na řízení se před stavebním úřadem svým podpisem zavázala filtrační zařízení odstranit do 31. 5. 2009.

[48] K tomu zdejší soud odkazuje na právní závěry, podle nichž „[n]icotnost (někdy též označována jako nulita, paakt, absolutní zmatečnost, pseudorozhodnutí, non negotium, zdánlivý akt, pa-akt, právní nullum, neexistence, naprostá (absolutní) neplatnost, či dokonce procesní potrat) představuje specifickou kategorii vad správních rozhodnutí. Tyto vady jsou však vzhledem ke své povaze vadami nejzávažnějšími, nejtěžšími a rovněž i nezhojitelnými. Rozhodnutí, které jimi trpí je rozhodnutím nicotným. Nicotné rozhodnutí však není ‚běžným‘ rozhodnutím nezákonným, nýbrž ‚rozhodnutím‘, které pro jeho vady vůbec nelze za veřejněmocenské rozhodnutí správního orgánu považovat, a které není s to vyvolat veřejnoprávní účinky. [...] S nejtěžšími vadami jsou tak nutně spojeny i ty nejtěžší následky. Proto není nikdo povinen nicotné správní rozhodnutí respektovat a řídit se jím. Hledí se na něj, jako by vůbec neexistovalo, protože tedy jde o nezhojitelné právní nic. Nicotnost nelze zhojit ani uplynutím času. Definičně lze za nicotný správní akt považovat akt, který vykazuje tak závažné vady, že vůbec není schopen vyvolat žádné právní účinky“ (viz rozsudek rozšířeného senátu NSS ze dne 13. 5. 2008, čj. 8 Afs 78/2006-74, č. 1629/2008 Sb. NSS). K nicotnosti správních rozhodnutí soud přihlíží podle § 76 odst. 2 s. ř. s. (resp. NSS dle § 109 odst. 3 s. ř. s.) i bez návrhu.

[49] Mezi vady, které způsobují nicotnost, je v § 77 odst. 2 správního řádu přímo uvedena zjevná vnitřní rozpornost nebo právní či faktická neuskutečnitelnost nicotného rozhodnutí. Zároveň je počítáno i s jinými vadami, pro něž nelze nicotné rozhodnutí vůbec považovat za rozhodnutí správního orgánu. Mezi tyto vady právní nauka a judikatura řadí absolutní nedostatek pravomoci, požadavek trestného nebo absolutně nemožného plnění, absolutní nedostatek formy, stanovení povinnosti či přiznání práva

pokračování

subjektu, který v právním smyslu neexistuje, absolutní nedostatek právního podkladu či absolutní absence vůle správního orgánu rozhodnutí vydat. Tento výčet není jistě konečný a bude doplňován rozhodovací činností soudů (srov. rozsudek NSS ze dne 21. 8. 2003, čj. 5 A 116/2001-46, č. 20/2003 Sb. NSS).

[50] Předložený správní spis skutečně zmiňovaný protokol ze dne 10. 10. 2008 obsahuje. Protokol ovšem v žádném případě nemůže způsobit nicotnost. Protokol pouze prokazuje, že se účastníci správního řízení před správním orgánem sešli a o čem jednali. Správní orgán však takto pořízený protokol při rozhodování o žádosti o dodatečné povolení stavby nijak nezavazuje. Snad jen pro úplnost zdejší soud uvádí, že z uvedeného protokolu jednoznačně vyplývá, že osoba zúčastněná na řízení se zavázala do uvedeného data odstranit venkovní filtrační zařízení. V daném případě je však předmětem sporu centrální odsávací filtrační zařízení umístěné v provozovně osoby zúčastněné na řízení.

[51] I tato námitka je tedy nedůvodná.

III.B.

Posouzení námitek vad řízení před krajským soudem

[52] Za vadu řízení stěžovatel považuje postup soudu, kdy mu nebylo doručeno vyjádření osoby zúčastněné na řízení, přestože byl krajský soud na tuto vadu v předchozím řízení upozorněn.

[53] Zdejší soud ověřil toto tvrzení ve spise krajského soudu. Z jeho spisu vyplývá, že přípis s vyjádřením (č. 1. 129 spisu krajského soudu) zaslal krajský soud stěžovateli prostřednictvím jeho zástupce, který mu byl ustanoven v řízení o předchozí kasační stížnosti. Zástupce obdržel přípis s vyjádřením do datové schránky dne 13. 1. 2014, stěžovateli byla však tato zásilka zástupcem doručena až 10. 2. 2014, tedy 4 dny po ústním jednání.

[54] K tomu zdejší soud uvádí následující.

[55] V předchozím zrušujícím rozsudku zdejšího soudu byl krajský soud upozorněn na další vadu řízení, a sice skutečnost, že stěžovateli opomněl zaslat vyjádření osoby zúčastněné na řízení k žalobě. V závěru svého rozsudku tehdy NSS uvedl: „*Procesní zásada rovnosti musí být v konkrétním případě naplňována s ohledem na fakta individuálního případu. Ve správním soudnictví svými podáními účastníci reagují na určitá dřívější podání či sdělení, jindy jimi do řízení vnášejí nové argumenty, ať už skutková tvrzení či důkazní návrhy. Proto je nutné i taková podání dalším účastníkům přeposílat, ledaže podání do věci již nic nového nevnášejí (srov. k tomu rozsudek NSS ze dne 9. 6. 2011, čj. 7 As 28/2011 – 65). Důvodem ke zrušení rozhodnutí však bude porušení této povinnosti krajského soudu jen tehdy, pokud tato vada mohla mít za následek nezákonné rozhodnutí o věci samé [§ 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s.].“*

[56] S ohledem na tyto skutečnosti lze přisvědčit stěžovateli, že krajský soud pochybil, pokud tuto zásilku zasílal stěžovateli prostřednictvím zástupce, který byl stěžovateli

ustanoven pouze pro řízení o kasační stížnosti. Po skončení řízení o kasační stížnosti již ustanovený zástupce stěžovateli žádné právní služby neposkytoval. Ze spisu krajského soudu však dále vyplývá, a stěžovatel to ostatně sám v kasační stížnosti tvrdí, že dne 22. 1. 2014 po předchozím obeslání s předvoláním na ústní jednání na den 6. 2. 2014 byl u krajského soudu nahlížet do spisu. Byl si tedy vědom, že krajský soud mu prostřednictvím zástupce tuto zásilku zasílal a současně měl možnost se s obsahem tohoto podání ve spisu seznámit. Stěžovatel nikde v kasační stížnosti netvrdí, že neznal obsah vyjádření osoby zúčastněné na řízení ani že se nemohl proti němu bránit, pouze namítá, že mu bylo doručováno pozdě. V daném případě proto toto pochybení krajského soudu nemohlo mít vliv na zákonnost meritorního rozhodnutí.

[57] Stěžovatel si stěžuje na 17 let průtahů v řízení v této věci, a to jak na straně žalovaného, tak následně na straně krajského soudu.

[58] Krajský soud se k této otázce vyjádřil na s. 12 napadeného rozsudku, v pátém odstavci. Přisvědčil stěžovateli, že řízení nebylo vedeno zcela v souladu se zásadou rychlosti a efektivit řízení. Správní orgány dbaly na to, aby bylo přijato řešení v souladu s veřejným zájmem a aby odpovídalo okolnostem daného případu. Konstatoval, že samotná délka řízení sama o sobě vliv na zákonnost rozhodnutí nemá.

[59] I podle zdejšího soudu má stěžovatel má pravdu, tvrdí-li, že řízení o dodatečném povolení stavby bylo neúměrně dlouhé. Na druhou stranu nelze odhlédnout ani od skutečnosti, že délku řízení zásadně ovlivňoval i stěžovatel sám svým procesním postupem. Ve správním řízení se opakovaně odvolával, přičemž vznesl i námitky, které svou povahou spadaly do občanskoprávního soudního řízení. I v rámci již započatých soudních řízení své petitivy neustále měnil a doplňoval, čímž rozšiřoval rozsah potřeby dokazování. Správní orgány i soudy obesílal mimořádně dlouhými podáními. Pokud tak stěžovatel činil, musel počítat i s tomu odpovídající časovou náročností. V každém případě průtahy v řízení nemohou mít dopad na zákonnost správního rozhodnutí ve věci samé.

[60] Stěžovatel též namítl, že krajský soud stranil osobě zúčastněné na řízení tím, že důkazní prostředky, které soudu při jednání předložila, připustil, naproti tomu důkazní prostředky stěžovatele zamítl. Tato námitka však nemá oporu v odůvodnění napadeného rozsudku. Krajský soud výslovně na s. 8 ve druhém odstavci uvedl, že z předložených podkladů nevycházel, vyjma těch, které byly již součástí správního spisu (např. protokol o autorizovaném měření společností Ekotech ochrana ovzduší, s. r. o., ze dne 6. 3. 2009). K údajnému „nemorálnímu“ jednání osoby zúčastněné na řízení při ústním jednání před krajským soudem, spočívajícímu v tom, že osoba zúčastněná na řízení soudu sdělila, že předloží měření spalin na komíně dle zákona o ochraně ovzduší, zdejší soud s ohledem na obecnost námítky pouze sděluje, že v takovém jednání nemorálnost nespátřuje, neboť osoba zúčastněná na řízení byla oprávněna v řízení před soudem skutečnosti tvrdit i prokazovat.

[61] I v tomto případě je námitka nedůvodná.

III.C.

Námitka nezákonnosti rozhodnutí o nákladech řízení před krajským soudem

pokračování

[62] Stěžovatel krajskému soudu vytýká, že nerozhodl o nákladech řízení stěžovatele ve výši 219 343 Kč, které mu vznikly v předchozích civilních řízeních. Dále tvrdí, že odměnu ustanovenému zástupci měl vyplatit žalovaný, nikoliv stát prostřednictvím Krajského soudu.

[63] Nejvyšší správní soud k tomu uvádí, že § 60 odst. 1 první věty s. ř. s. stanoví, že *[n]estanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil, proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl*. V tomto případě je nutno pod pojmem náklady řízení rozumět tzv. legislativní zkratku, kterou se z povahy věci rozumí pouze náklady vynaložené v příslušném řízení. Nejvyšší správní soud původní rozsudek krajského soudu zrušil a vrátil mu věc k dalšímu řízení. Přestože je nepochybné, že náklady řízení vznikly i v řízení o kasační stížnosti, nemohl o nich rozhodovat NSS, ale krajský soud, jehož rozhodnutí bylo zrušeno (§ 110 odst. 3 s. ř. s.). Krajský soud tak byl povinen a oprávněn rozhodnout pouze o nákladech, které vznikly v řízení o žalobě (a to jak před, tak po zrušení původního rozsudku), a dále o nákladech vzniklých v řízení o kasační stížnosti. Naproti tomu neměl žádnou pravomoc rozhodovat o nákladech, které vznikly při vedení civilního řízení, navíc konaného před více než deseti lety.

[64] Pokud jde o druhou výtku stěžovatele směřující proti výroku o nákladech řízení, zákon jasně v § 35 odst. 8 s. ř. s., stanoví, že *[n]avrhovateli, u něhož jsou předpoklady, aby byl osvobozen od soudních poplatků, a je-li to nezbytně třeba k ochraně jeho práv, může předseda senátu na návrh ustanovit usnesením zástupce; hotové výdaje zástupce a odměnu za zastupování [...] platí v takovém případě stát*. Z uvedeného jinými slovy vyplývá, že náklady za zastupování a odměnu ustanovenému zástupci platí stát vždy, a to i v případě, že v dané věci nebude zastoupený úspěšný. Tato úprava představuje zajištění práva na spravedlivý proces, resp. práva na přístup k soudu i nemajetným osobám (čl. 36 odst. 1 a čl. 37 odst. 2 Listiny základních práv a svobod). Proto i tyto námitky stěžovatele jsou nedůvodné a napadený rozsudek krajského soudu je rovněž po této stránce zákonný.

IV. Závěr a náklady řízení

[65] Nejvyšší správní soud proto ze všech výše uvedených důvodů kasační stížnost podle § 110 odst. 1 s. ř. s., poslední věty, zamítl jako nedůvodnou.

[66] O náhradě nákladů řízení rozhodl Nejvyšší správní soud v souladu s § 60 odst. 1 s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s. Stěžovatel neměl ve věci úspěch, a nemá proto právo na náhradu nákladů řízení; žalovanému v řízení o kasační stížnosti žádné náklady přesahující obvyklou administrativní činnost nevznikly, proto mu zdejší soud náhradu nákladů nepřiznal. Podle § 60 odst. 5 s. ř. s. osoba zúčastněná na řízení má právo na náhradu jen těch nákladů, které jí vznikly v souvislosti s plněním povinnosti, kterou jí soud uložil. Z důvodů zvláštního zřetele hodných může jí soud na návrh přiznat právo na náhradu dalších nákladů řízení. V posuzované věci soud osobě zúčastněné na řízení žádnou povinnost neukládal ani neshledal důvody hodné zvláštního zřetele, pro které by bylo spravedlivé jí

náhradu nákladů řízení přiznat. Proto osobě zúčastněné na řízení náhradu nákladů řízení zdejší soud nepřiznal.

Poučení: Proti tomuto rozsudku **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 14. srpna 2014

Zdeněk Kühn
předseda senátu